

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 328 ОТ 14 ОКТОМВРИ 2021 Г.

за определяне на условията и реда за изплащане на компенсации на работници и служители и на самоосигуряващи се лица, осигурени в икономически дейности, за които са наложени от държавен орган временни ограничения за осъществяването им в периода на обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка

Обн., ДВ, бр. 87 от 19.10.2021 г., в сила от 7.09.2021 г., изм., бр. 102 от 7.12.2021 г., в сила от 7.12.2021 г., бр. 110 от 24.12.2021 г., в сила от 25.12.2021 г.

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ ПОСТАНОВИ:

Чл. 1. Настоящото постановление урежда условията и реда за изплащане на компенсации на следните лица, упражняващи трудова дейност в сферата на икономически дейности, за които с акт на държавен орган са въведени временни ограничения за осъществяването им в периода на обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка:

1. работници и служители, наети от работодатели, които са местни физически или юридически лица или техни поделения, други организационно и икономически обособени образувания, както и чуждестранни юридически лица, които осъществяват стопанска дейност в Република България, и са осигурени по реда на чл. 4, ал. 1, т. 1 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) – за времето, през което поради въведените временни ограничения за осъществяване на дейността, посочена в акта на държавния орган, са били в неплатен отпуск по реда на чл. 160, ал. 1 или чл. 173а, ал. 2 от Кодекса на труда;

2. самоосигуряващи се лица по чл. 4, ал. 3, т. 1 и 2 от КСО – за времето, през което са прекъснали дейност поради въведените временни ограничения за осъществяване на дейността, посочени в акта на държавния орган.

Чл. 2. (1) Месечният размер на компенсацията на всяко правоимащо лице по чл. 1, т. 1 е 75 на сто от размера на осигурителния му доход за юли 2021 г. Когато договореното работно време в месеца, за който се изплаща компенсация, е по-малко от договореното работно време в месеца, от който се определя размерът ѝ, същата се изплаща пропорционално.

(2) Осигурителният доход за юли 2021 г. се определя, както следва:

1. за лицата, които имат отработени дни – среднодневният осигурителен доход се умножава по броя на работните дни за месец юли;

2. за лицата, които през целия месец са ползвали отпуск поради временна неработоспособност, за бременност и раждане или при осиновяване на дете до 5-годишна възраст – среднодневният размер на дохода, от който е определено обезщетението, се умножава по броя на работните дни за месец юли;

3. за лицата, които през целия месец са ползвали отпуск за отглеждане на дете до 2-годишна възраст – минималната месечна работна заплата за страната;

4. за лицата, които през определени дни от месеца са ползвали отпуск за временна неработоспособност, за бременност и раждане, при осиновяване на дете до 5-годишна възраст или отглеждане на дете до 2-годишна възраст – среднодневният осигурителен доход, определен по реда на т. 2 и 3, се умножава по съответния брой работни дни;

5. за лицата, които през целия месец са били в неплатен отпуск или не са осигурени по чл. 4, ал. 1, т. 1 от Кодекса за социално осигуряване при този работодател – минималната месечна работна заплата за страната.

(3) Размерът на компенсацията по ал. 1 на всеки работник и служител се изчислява, като осигурителният доход, определен по реда на ал. 2, се раздели на броя на работните дни в месеца, за който се иска компенсацията, и се умножи по броя на работните дни, за които се дължи.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 110 от 2021 г., в сила от 25.12.2021 г.) Лицата по чл. 1, т. 1 имат право на компенсация за периода, в който са ползвали неплатен отпуск по реда на чл. 160, ал. 1 или чл. 173а, ал. 2 от Кодекса на труда във връзка с наложени ограничения за осъществяване на дейността, за която са наети, с акт на държавен орган.

(5) Компенсации не се изплащат за работници и служители, които:

1. не са били осигурени при същия работодател към датата, предхождаща датата на издаване на акта на държавния орган по чл. 1;

2. за претендиращия период ползват отпуск на друго основание.

(6) При прекратяване на трудовия договор на работника или служителя в периода за подкрепа изплащането на компенсацията се прекратява от датата на прекратяването на договора.

Чл. 3. (1) Месечният размер на компенсацията на лицата по чл. 1, т. 2 е 75 на сто от определения със Закона за бюджета на ДОО минимален осигурителен доход за тези категории лица за месеца, за който се изплаща компенсацията.

(2) Компенсации се изплащат на лицата по чл. 1, т. 2, които упражняват трудова дейност, към датата, предхождаща датата на издаване на акта на държавния орган по чл. 1.

Чл. 4. (1) За получаване на компенсация лицата по чл. 1, т. 1 предоставят на работодателя формуляр за финансова идентификация или декларация, в която посочват данни за лична платежна сметка, обозначена с международен номер на банкова сметка (International Bank Account Number – IBAN), водена от доставчик на платежни услуги, лицензиран от Българската народна банка, или от клон на доставчик на платежни услуги, осъществяващ дейност на територията на страната.

(2) Работодателят или упълномощен негов представител подава заявление-декларация за изплащане на компенсация от лицата по чл. 1, т. 1, към което прилага следните документи:

1. списък по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта, на лицата по чл. 1, т. 1 с посочени брой дни в неплатен отпуск от месеца, период и данни за личната платежна сметка на всяко лице, за което кандидатства за компенсация;

2. подадените от работниците и служителите документи по ал. 1 – еднократно или при промяна на обстоятелствата.

(3) Документите по ал. 2 се подават до 7-о число на месеца, следващ месеца, за който се иска изплащането на компенсации, в дирекция „Бюро по труда“, обслужваща територията по мястото на работа на работниците и служителите.

Чл. 5. (1) За получаване на компенсация лицата по чл. 1, т. 2 подават в дирекция „Бюро по труда“ по адреса на регистрацията им заявление-декларация и списък по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта, в който посочват периода и броя на дните от месеца, в които са прекъснали дейност при условията на чл. 1, и данни за личната си платежна сметка, обозначена с международен номер на банкова сметка (International Bank Account Number – IBAN), водена от доставчик на платежни услуги, лицензиран от Българската народна банка, или от клон на доставчик на платежни услуги, осъществяващ дейност на територията на страната.

(2) Заявленията се подават до 7-о число на месеца, следващ месеца, за който се иска изплащането на компенсации, в дирекция „Бюро по труда“, обслужваща територията по мястото на осъществяване на дейността.

Чл. 6. (1) Работодателите на лицата по чл. 1, т. 1 следва да запазят заетостта им за период не по-малък от периода, за който на същите са изплатени компенсации по реда на постановлението, с изключение на случаите, когато прекратяването на правоотношението е по инициатива на наетото лице или прекратяването на правоотношението е на основание чл. 330 от КТ.

(2) Лицата по чл. 1, т. 2 следва да запазят дейността си за период не по-малък от периода, за който са им изплатени компенсации.

Чл. 7. Работодателят информира работниците и служителите за възможностите да получават компенсации по постановлението.

Чл. 8. (1) Изпълнителният директор на Агенцията по заетостта издава заповед за провеждане на процедурата за кандидатстване на работодатели и самоосигуряващи се лица за изплащане на компенсациите по чл. 1.

(2) Информация за условията и реда за кандидатстване се публикува на интернет страницата на Агенцията по заетостта и на информационните табла в дирекция „Бюро по труда“.

(3) Комисия, определена със заповед на директора на дирекция „Бюро по труда“, в срок до 8 работни дни от подаването на документите по чл. 4, ал. 2 и чл. 5, ал. 1 разглежда документите и отразява в протокол одобрените/неодобрените лица за изплащане на компенсациите.

(4) Директорът на дирекция „Бюро по труда“ в срок до 2 работни дни от изтичането на срока по ал. 3 изпраща в Агенцията по заетостта списъците по чл. 4, ал. 2 и чл. 5, ал. 1 с право на компенсации.

Чл. 9. (1) Агенцията по заетостта публикува на интернет страницата си информация от комисиите по чл. 8, ал. 3 относно работодателите и броя на техните работници и служители, които са одобрени/неодобрени за изплащане на компенсации, както и броя на самоосигуряващите се лица, които са одобрени/неодобрени за изплащане на компенсации, в срок 2 работни дни от изтичане на срока по чл. 8, ал. 4.

(2) Агенцията по заетостта изпраща еднократно на 25-о число на текущия месец по електронен път на Националния осигурителен институт обобщената информация по чл. 8, ал. 4. Документите, подадени след срока по чл. 4, ал. 3 и чл. 5, ал. 2, се изпращат към Националния осигурителен институт на 25-о число на месеца, следващ месеца на подаването.

Чл. 10. (1) Националният осигурителен институт обработва получената от Агенцията по заетостта информация и изплаща на правоимащите лица в срок до 10 работни дни изчислените по реда на чл. 2 и чл. 3, ал. 1 компенсации по декларациите от тях лични платежни сметки.

(2) Агенцията по заетостта възстановява изплатените суми за компенсации на Националния осигурителен институт в съответствие с бюджетните правила и действащото законодателство. Сроковете, редът и начинът за превеждане на сумите се уреждат в споразумение, сключено между Агенцията по заетостта и Националния осигурителен институт.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 102 от 2021 г., в сила от 7.12.2021 г.) Компенсациите са допустими от датата на издаване на заповедта за неплатен отпуск за работниците и служителите или от датата на акта на държавния орган по чл. 1 за самоосигуряващите се лица, но не по-късно от 30 юни 2022 г.

Чл. 11. (1) Работодател, чиито работници и служители, както и самоосигуряващи се лица, получили компенсации по реда на това постановление, за които Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ и Националната агенция за приходите съгласно своята компетентност установят, че не изпълняват задълженията си по чл. 6, възстановяват в пълен размер изплатените компенсации по бюджета на Агенцията по заетостта.

(2) Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ и Националната агенция за приходите уведомяват Министерството на труда и социалната политика и Агенцията по заетостта за установените в рамките на контролната дейност обстоятелства по ал. 1.

(3) Невъзстановените средства по ал. 1 се установяват и събират по реда на ДОПК за установяване на публични държавни вземания.

Чл. 12. Изпълнението на дейностите и обменът на информация между Агенцията по заетостта и Националния осигурителен институт се осъществяват при условия и по ред, определени от управителя на Националния осигурителен институт и от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта.

Чл. 13. (1) Националният осигурителен институт създава и поддържа база данни за лицата, на които са изплатени компенсации по това постановление.

(2) Базата данни съдържа информация за размера на изплатените компенсации и броя на работниците и служителите на съответния работодател, както и относимата информация за лицата по чл. 1, т. 2.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на постановлението:

„Компенсации“ са суми, които се изплащат под формата на помощи на самоосигуряващите се лица и на работниците и служителите, чиито доходи от труд се намаляват в резултат от прекъсване на дейността, за която са наети на работа и която упражняват, на основание на акт на държавен орган. Компенсациите, изплатени по реда на това постановление, представляват необлагаем доход по смисъла на чл. 13, ал. 1, т. 15 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Постановлението се приема на основание чл. 4, ал. 1 и чл. 16, т. 14 от Закона за насърчване на заетостта.

§ 3. Министърът на труда и социалната политика издава заповед, с която определя кодовете на икономически дейности, за които са въведени временни ограничения за осъществяване на дейност с акт на държавен орган в периода на обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка, с решения на Народното събрание или на Министерския съвет.

§ 4. Компенсации не се изплащат за работници и служители, за които работодателят получава финансиране за възнаграждения и осигурителни вноски от средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове или други публични средства и общият размер на помощта надвишава 80 на сто от осигурителния доход и дължимите осигурителни вноски за сметка на работодателя.

§ 5. Компенсации по чл. 1 се изплащат след получаването на положително решение от Европейската комисия (след нотификация по чл. 108, § 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) за съвместимостта на помощта с вътрешния пазар въз основа на член 107, параграф 3, буква „б“ от Договора за функционирането на Европейския съюз.

§ 6. Администратор на помощта по смисъла на чл. 9 от Закона за държавните помощи е Агенцията по заетостта. Националният осигурителен институт е публичен орган по смисъла на чл. 9, ал. 5 от Закона за държавните помощи, на който са възложени функции по изплащането на компенсации по реда на това постановление.

§ 7. Компенсациите ще се предоставят съгласно изискванията на раздел 3.10 от Временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19.

§ 8. Разходите, необходими за изплащане на компенсациите, са допустими за възстановяване по линия на инструмента REACT-EU чрез Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. До края на 2021 г. първоначално средствата ще бъдат осигурени по бюджета на Министерството на труда и социалната политика за 2021 г. за сметка на резерва за непредвидени и/или неотложни разходи за 2021 г. по централния бюджет в частта за допълващи и компенсиращи мерки във връзка с COVID-19 и други по чл. 1, ал. 2, раздел II, т. 5.4, ал. 5, т. 9, буква „а“ от Закона за държавния бюджет на Република България за 2021 г.

§ 9. Изпълнението на постановлението се възлага на изпълнителния директор на Агенцията по заетостта, който утвърждава указания по прилагането му, и на управителя на Националният осигурителен институт.

§ 10. (1) Контролът по прилагането на постановлението се осигурява от Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ и от Националната агенция за приходите съгласно тяхната компетентност.

(2) Агенцията по заетостта и Националният осигурителен институт предоставят по служебен път информация на Националната агенция за приходите и на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, необходима за осъществяване на контрола.

§ 11. Постановлението влиза в сила от 7 септември 2021 г.

Министър-председател: **Стефан Янев**

За главен секретар на Министерския съвет: **Росен Кожухаров**